

Summary

On 19th May 2009 in meadow near Kotwasice (com. Malanów, district of Turek) (ATPOL: CD58) an unknown location (2 tussocks) of globe flower *Trollius europaeus* L. were observed.

Adres autora:

Przemysław Żurawlew
Kwileń 67a, 63-313 Chocz
e-mail: grusleo@wp.pl

Kamila Misztal

Morski ptak w górach, czyli stwierdzenie biegusa morskiego (*Calidris maritima*) w Sudetach Środkowych

Marine bird in the mountains: observation of the Purple Sandpiper (*Calidris maritima*) in the Central Sudetes.

Dnia 12.XI.2007 r., podczas prowadzenia obserwacji na Zbiorniku Bukówka (gm. Lubawka) w Górach Kamiennych, będących pasmem Sudetów Środkowych stwierdzono biegusa morskiego *Calidris maritima*. Ptak przebywał na północno-zachodnim brzegu zbiornika. Zauważono go, gdy żerował wzdłuż linii brzegowej. Był wyjątkowo niepłochliwy, dzięki czemu można go było obserwować przez ok. 30 min. z odległości zaledwie kilku metrów.

Ptak, nieco większy od biegusa zmiennego (*Calidris alpina*), wyróżniał się przede wszystkim pomarańczowym kolorem nóg i nasady dzioba. Czubek dzioba miał czarny, głowę i kark szare. Dodatkowo na głowie pomiędzy okiem, a nasadą dzioba widniała mało wyraźna biała plamka. Lotki i pokrywy skrzydeł były jasno obrzeżone. Pierś, brzuch i podogonie białe z ciemnymi strychami, gęściej skupionymi na piersi i bokach ciała.

Jest to pierwsze stwierdzenie tego gatunku w Sudetach, a drugie na Śląsku. Poprzedniej obserwacji pojedynczego ptaka dokonano 4.X.1976 r. na Zbiorniku Turawskim k. Opola (Dyrzcz et al. 1991 za Stawarczyk 1997). Na terytorium Polski stwierdzono go ok. 108 razy, z czego większość obserwacji pochodzi z wybrzeża, gdzie gatunek ten pojawia się regularnie. Obserwacje z głębi kraju należą do rzadkości. Poza Śląskiem, pojedyncze osobniki biegusa morskiego odnotowano tylko na Zbiorniku Włocławskim, w Opolu Lubelskim, na Zbiorniku Jeziorsko, a także dwa ptaki w Pile. Najczęściej widywany był podczas przelotu jesiennego (IX – XI) (Tomiałoć i Stawarczyk 2003).

Jest to gatunek północny, którego występowanie (szczególnie w sezonie lęgowym) ogranicza się do Archipelagu Arktycznego, wybrzeży Grenlandii i kamienistej tundry północnej Eurazji. Poza sezonem lęgowym trzyma się kamienistych wysp, półwyspów, najczęściej także w okolicach lęgowiska (Cramp 1985).

Najliczniejszą populacją z obszarów Zachodniej Palearktyki może pochwalić się Islandia, gdzie liczebność oszacowano na 10 – 30 tysięcy par lęgowych, następnie Norwegia 5-10 tys. par, a także Rosja 1-10 tys. par lęgowych (Cramp 1985).

LITERATURA

- CRAMP S. (ed.). 1985. The Birds of the Western Palearctic. 4. Oxford University Press.
DYRCZ A., GRABIŃSKI W., STAWARCZYK T., WITKOWSKI J. 1991. Ptaki Śląska. Monografia faunistyczna. Uniwersytet Wrocławski, Wrocław.
TOMIAŁOĆ L., STAWARCZYK T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTTP "proNatura", Wrocław.

Summary

On 12th November 2007 on the Bukówka reservoir in the Kamienne Mountains (the Central Sudetes) was observed a single individual of Purple Sandpiper *Calidris maritima* of an immatural age. Most observations of this species in Poland come from the coast, where it has been seen regularly. In the far inside of the country it has been found rarely. In Silesia this is the second noting and the first one in the Sudetes. This is due to the fact that Purple Sandpiper is a species which lives in the northern areas of Eurasia, the Arctic and Greenland..

Adres autorki:

Kamila Misztal
ul. Transportowa 24/20
58-500 Jelenia Góra
e-mail: surnia@wp.pl